

ORIGINALNINAUCNI RADOVI

POLIPOZA NOSA I ANTIGENSKA INDUKCIJA SLUZOKOŽE NOSA

Miško ŽIVIĆ

Klinika za bolesti uha, nosa i grla Kliničkog centra u Nišu

Vršena je procena kvantiteta pojavljivanja ekvivalenta imunog odgovora (neformacija limfnog folikula), njihova priroda i patogenetski značaj. Analizirani su uzorci 100 polipa nosa i paranazalnih šupljina. Na ispitivanom materijalu konstatovana je klasična slika adenomatoznih, fibromatoznih i angiomatoznih polipa koji mogu biti cistični i edematozni. Obloženi epitel je poremećen u smislu veće zastupljenosti peharastih ćelija u odnosu na cilindrične ćelije do parcijalne peharasto-ćelijske metaplazije koja ide do denudacije polipa. U slučajevima velikog broja polipa iznenađuje činjenica da je pojava neformacija limfnih folikula u tkivima izloženim antigenima i neantigenima nadraživačima veoma retka. Neosporno je da rastresit karakter tkiva polipa može biti medijum za razvoj asocijativnih limfnih agregata kako to biva u okviru MALT-a i BALT-a, ali blokiranjem "nadraživača" antigenske i neantigenske prirode od strane masovne kolekcije eozinofila stvaraju se uslovi za sprečavanje ovakve indukcije, što objašnjava činjenica da je na ispitivanom materijalu otkriveno prisustvo samo jednog limfnog folikula.

Ključne reči: polipoza nosa, antigenska indukcija sluzokože nosa

Uvod

Tkivo imunog sistema ima visoko sistematizovanu organizaciju organa tkiva i ćelija strateški lokalizovanih shodno njihovoj nameni. Međutim, mogućnost indukovano razvoja novih limfnih ćelija kao i pojava novih agregiranih folikula je poznata u različitim vezivnim tkivima, a naročito se zapaža u omentumima bolesnika koji boluju od karcinoma susednih organa i njihovih zapaljenskih procesa.

U nekim istraživanjima na životinjama neantigeni stimuli, nađene su male kolekcije limfocita u tkivu omentuma. Pri intraperitonealnoj aplikaciji antigena, agregacije limfocita podležu jakoj reaktivnoj hiperplaziji i hipertrofiji. Veoma često se iz toga razvijaju mali limfni čvorovi.

Sve ovo može biti praćeno mikrokinematografski u različitim vremenskim intervalima. Ove pojave pomenuti autori su nazvali "mlečne mrlje ili

Ranvijeovi čvorovi". Njihov broj i veličina se mogu povećavati. Ovo dokazuje da se pod povoljnim uslovima sredine organizovano limfno tkivo može pojaviti na novom mestu, što ide u prilog postojanju velikog dinamizma u imunom sistemu (Roit, 1984; Paul, 1984; Brandtzaeg, 1984; Kumar et al., 1992).

Cilj rada

Ovaj rad je prilog imunološkom aspektu nastanka polipoze nosa i paranazalnih šupljina. Iz tih razloga ima zadatak da proceni kvantitet pojavljivanja ekvivalenata imunog odgovora (neoformacija limfnih folikula), njihovu prirodu i patogenetski značaj.

Materijal i metode

Materijal čine 100 polipa nosa i paranazalnih šupljina osoba muškog pola (72 ispitanika) i ženskog (28 ispitanica), uzrasta od 9-72 godine uzetih uobičajenom hirurškom tehnikom i obrađenih klasičnim postupkom za ph obradu (HE, AB-PAS, kolagen po Vangizonu i retikulin po Gomoriju).

Rezultat istraživanja

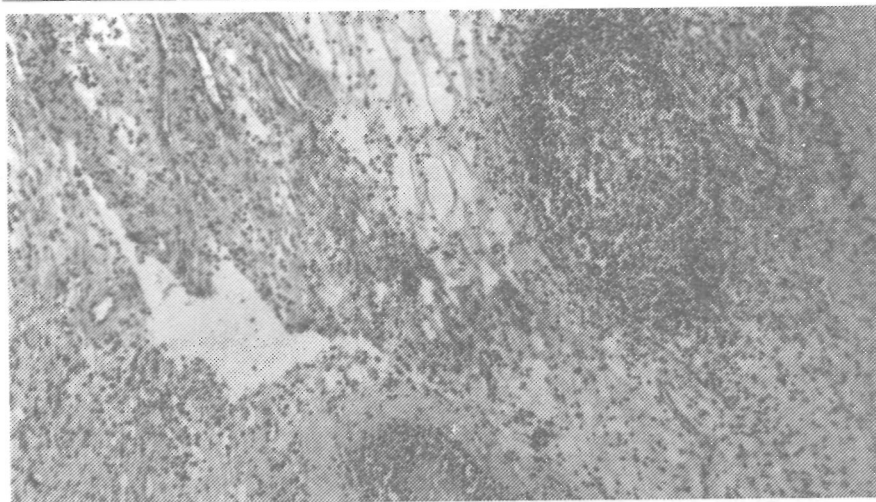
Na ispitivanom materijalu konstatovana je klasična slika adenomatoznih, fibromatoznih, angiomatoznih polipa koji mogu biti cistični i edematozni. Zaposednuti su obiljem limfoplazmocita i prožeti mnoštvom eozinofila, retko pojedinačnih češće u gomilicama sa različitim stepenima granulisanosti.

Obložni epitel je poremećen u smislu veće zastupljenosti peharastih celija u odnosu na cilindrične do parcijalne peharasto-ćelijske metaplazije, umnožavanje bazalnih i intramedijalnih ćelija, kao i pojave skvamozne metaplazije koja ide do denudacije polipa.

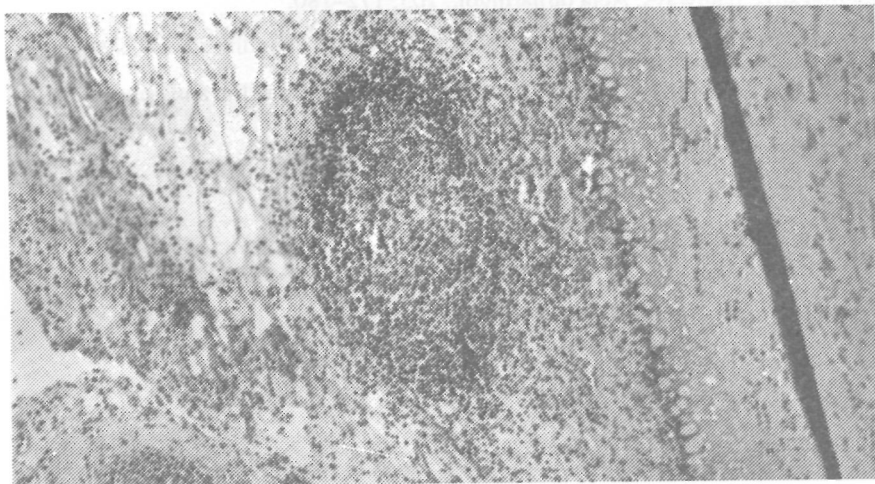
U jednom slučaju polip je sadržao limfni folikul ovalnog oblika na kome se može razlikovati središnji svetli deo, širi no kod klasičnog oblika, i naglašeno široka marginalna zona sačinjena od zgusnutih malih limfocita. U svetlom središtu nalazi se mreža makrofaga svetlih jedara i svetle citoplazme kao i izvestan broj celija koje mogu biti limfoblasti (slika 1, 2).

Diskusija i zaključak

Veoma značajan napredak u saznanju o distribuciji imunih sistema učinjen je poslednjih godina, uvođenjem pojmova limfnog tkiva udruženog sa sluzokožom (MALT, BALT, GALT).



Slika 1



Slika 2

Ova asocijacija, između ostalog, je uslovljena dobrim delom i slabom barijernom funkcijom zastornog epitela ovih sluzokoža.

U slučajevima velikog broja polipa, koje smo posmatrali, iznenađuje činjenica da je pojava neformacija limfnih folikula u tkivima izloženim neantigenkim i antigenkim nadraživačima veoma retka. Nema sumnje da je ovaj limfni folikul indukovan antigenom.

Manji broj limfnih agregata kod polipa nosa može se objasniti prisustvom veće količine eozinofila koji fagocitiraju antigen, antitelne komplekse, čime se onemogućuje aferentni indukovani lanac imune reakcije (Paul, 1984; Beinenstock, 1980; Kumar et al., 1992; Stites, 1989).

Neosporno je da rastresit karakter tkiva polipa može biti medijum za razvoj asocijativnih limfnih agregata kako to biva u okviru MALT-a i BALM-a ali blokiranjem "nadraživača" antigenske i neantigenske prirode od strane masovne kolekcije eozinofila stvaraju se uslovi za sprečavanje ovakve indukcije.

Literatura

- Roitt, I.* (1984). Essential immunology. Blackwell scientific publications. Oxford.
- Paul, W. E.* (1984). Fundamental immunology. Raven press. New York.
- Beinonenstock, J.* (1980). Mucosal immunology. Immunolog, 41, 249-259.
- Brandtzaeg, P.* (1984). Immunology of the lung and upper respiratory tract. McGraw - Hill. New York.
- Brandtzaeg, P.* (1989). Immunobarrriers of the mucosa of the upper respiratory and digestive pathways. Acta otolaringol., 105, 172-180.
- Kumar, V., Cotran, R. S. and Robbins, S. L.* (1992). Basic Pathology. W. B. Saunders Co. Philadelphia - Tokyo.
- Stites, D.* (1989). Osnovna klinička imunologija. Appelton and Lange-Savremena administracija. Beograd.

POLYPOSE DU NEZ ET L'INDUCTION ANTIGENE DE LA MUQUEUSE DU NEZ

Miško ŽIVIĆ

Clinique oto-rhino-laryngologique du Centre clinique de Niš

L'auteur a fait l'évaluation de la quantité de l'apparition de l'équivalent de la réponse immune (neof ormation du follicule lymphatique) leur nature et signification pathogénique. On a fait l'analyse des causes de 100 polypes du nez et des cavités paranasales. Sur le matériel examiné on a constaté l'image classique des adénomes, fibromes et angiomes des polypes osseux qui peuvent être kystiques et œdémateux. L'épithélium revêtu est perturbé car la présentation des cellules en forme de coupes est plus grande par rapport aux cellules cylindriques jusqu'à la métaplasie partielle coupo-cellulaire qui va jusqu'à la dénudation des polypes. Chez les cas d'un grand nombre des polypes il y a un fait surprenant que l'apparition des neof ormations des follicules lymphatiques dans les tissus exposés aux excitations antigéniques et neoantigéniques est rare.

Les mots clés: Polypose du nez, induction de la muqueuse du nez

NOSE POLYPOSIS AND THE ANTIGENIC INDUCTION OF THE NOSE MUCOSA

Miško ŽIVIĆ

Clinic for Otorhinolaryngology of the Clinic Center, Niš

An estimate was done of the frequency of appearance of the immune response equivalents (lymph follicle neoformations), their nature and pathogenic importance. The samples of 100 nose polyps and para-nasal cavities were analyzed. On the basis of the examined material a classic image of adenomatous, fibromatous and angiomatous polyps that that can be either cystic or edematous was found out. The lining epithelium is disturbed in the sense of a greater presence of goblet-like cells with respect to the cylindrical cells; it goes even as far as to the partial goblet-cell metaplasia that even takes the form of the polyp denudation. In the case of a great number of polyps it is surprising that the lymph follicle neoformation appearance in the exposed to the antigenic and non-antigenic stimuli is very rare.

Key words: Nose polyposis, antigenic induction of the nose mucosa

Autor: Doc. dr sci Miško Živić, otorinolaringolog, Klinika za bolesti uha, nosa i grla Kliničkog centra u Nišu; kucna adresa: Niš, Georgi Dimitrova 69.

(Rad je Uredništvo primilo 15. januara 2000. godine)